

Cofnodion Grŵp Gweithredu Lleol Gwynedd - LEADER.

26.03.17

Plas Glyn y Weddw, Llanbedrog

Yn bresennol:

Cynrychiolaeth o'r Sector Menter:		
Menna Jones	(MJ)	Antur Waunfawr
Dafydd Watts	(DW)	Severn Wye Energy
Ian Nellist	(IN)	FSB
Gwennan Williams	(GW)	Bwyty Lleu
Alun Wyn Evans	(AWE)	NFU/FUW
Cynrychiolaeth o'r Sector Gwirfoddol		
Craig ab Iago	(CI)	Cadeirydd LAG - Dyffryn Nantlle 2020
Arwel Jones	(AJ)	Partneriaeth Llyn
David Ingham	(DI)	DIY Industries Cyf
Cynrychiolaeth o'r Sector Cyhoeddus		
O G Thomas	(OG)	Un Llais Cymru
Helen Pye	(HP)	Parc Cenedlaethol Eryri
Cynrychiolaeth o Fenter Môn		
Dafydd Gruffydd	(DG)	
Llywelyn Rhys	(LIRh)	
Eleth Peate	(EP)	
Aaron Warren	(AW)	
Rhian Hughes	(RH)	
Sioned Morgan Thomas	(SMT)	
Katie Hughes-Ellis	(KHE)	
Ann Pierce-Jones	(APJ)	

Pwynt	Manylion	Gweithred
Cyfarfod Grŵp Gweithredu Lleol		
1.	Cafodd croeso ei ymestyn i bawb i'r cyfarfod gan Craig ap Iago.	
2.	<p>Derbyniwyd ymddiheuriadau gan 8 aelod trwy law APJ.</p> <ul style="list-style-type: none"> Anwen Jones – Is Grŵp Twristiaeth Dr Einir Young - Prifysgol Bangor Aled Jones-Griffith – Grŵp Llandrillo Menai Dylan Griffiths - Cynrychiolaeth o Gyngor Gwynedd Delyth Vaughan Rowlands – Mantell Gwynedd Mandy Williams-Davies – Cyhoeddus/Cynghorwr Gwion Llwyd – Daioni Sian Elen Tomos – GISDA Ceri Cunningham – GISDA Bob Lowe – Plas Heli 	
3.	<p><u>Datganiadau o Ddiddordeb</u></p> <p>Nid oedd unrhyw Ddatganiadau o Ddiddordeb.</p>	
4.	<p><u>Cofnodion Cyfarfod 25.02.2017</u></p> <p>Derbyniwyd cofnodion y cyfarfod fel rhai cywir. Dim materion wedi codi.</p>	
5.	<p><u>Adroddiad Ariannol</u></p> <p>Adroddodd DG ar y sefyllfa ariannol a dangoswyd sleid i gyd-fynd: Gwerth ceisiadau hyd at 26.04.2017:</p> <p>£15,000.00 Cysawd Eryri (£10K) Rhodd Eryri (Estyniad o £5K) £13,000.00 (Ynni Lleol)</p>	
6.	<p><u>Adolygiad Strategaeth Datblygu Leol</u></p> <p>Cyflwynodd LIRh wybodaeth i'r Bwrdd ar y Strategaeth Ddatblygu Leol a dangoswyd sleid i gyd-fynd sydd yn nodi prif amcanion y Strategaeth:</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> – gwell cyfleoedd cyflogaeth trwy ddefnyddio deallusrwydd economaidd, mentrau bach cyn eu datblygu, swyddi newydd a sylfaen sgiliau gwell. – cysylltu’n well yn ffisegol, yn ddigidol ac yn gymdeithasol ac yn gallu cael mynediad at y mwynderau a gwasanaethau. – gwneud mwy o asedau diwylliannol, hanesyddol, hamddenol a naturiol. <p>Daeth adborth a chynnig ein bod yn edrych ar Asesiad Llesiant Gwynedd. Cadarnhaodd LIRr y byddai yn dilyn hyn i fyny.</p> <p>Hefyd, cafodd cynnig ei wneud i edrych ar Ddêl Tyfiant Gogledd Cymru gan fod pryder y bydd y ddêl yn canolbwyntio ar Ogledd Ddwyrain Cymru ac y dylid hyrwyddo Gwynedd.</p> <p>Penderfynwyd dadansoddi'r Amcanion Strategol a’u cyflwyno i’r Is-Grŵpiau ar gyfer trafodaeth bellach.</p>	LIRh
8. Diweddariad ar brosiectau cyfredol		
	<p>Cynllun 80/20</p> <p>Cyflwynodd DG y syniad i’r Bwrdd yn dilyn cyfarfod diweddar i drafod. Yn fyr bydd yn canolbwyntio, trwy broses dethol, ar bobol sydd mewn gwaith sydd gan syniadau ar gyfer sefydlu busnes. Y bwriad yw talu am y 5ed diwrnod gwaith am 6 mis i roi cyfle cychwyn a sefydlu busnes. Bydd cais llawn yn mynd i’r LAG nesaf.</p> <p>Daeth yr adborth canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bod y mentrau yn cael eu hannog i gydweithio gyda’i gilydd. • Bod unigolion yn cael dewis mentoriaid eu hunain. • Bod merched ar gael i fentora hefyd. <p>Ffermwyr Ieuanec – Eryri a Meirionydd</p> <p>Cyflwynodd SMT ddiweddariad ac esbonio bod gwaith ymchwil hyd at £5,000 wedi ei gymeradwyo yn yr Is-Grŵp, mae’r dystiolaeth o</p>	

	<p>ddadansoddiad Emily Thomas, Cyfrifydd, yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgorau.</p> <p>Camau Nesaf / Next Steps:</p> <p>Derbyn arweiniad ynglŷn â sefyllfa staff</p> <p>Adnabod trefn rheoli / llywodraethu newydd</p> <p>Gweithredu ar un neu fwy o'r argymhellion er mwyn cwrdd â'r diffyg ariannol</p> <p>Prynu Lleol</p> <p>Cyflwynodd DG y syniad yn dilyn nesâd gan Gyngor Gwynedd i gymryd y prosiect ymlaen:</p> <p>Mae ymchwil yn dangos am bob £1 sydd yn cael ei wario mewn busnesau bychain neu ganolig bod 63c yn aros yn yr economi leol i gymharu â 40c mewn cwmnïau mwy. Yn ôl ymchwil diweddar mae strydoedd mawr sydd gyda busnesau annibynnol ffyniannus yn rhoi hwb i brisiau tai cyfagos.</p> <p>Efallai bydd yn bosib cyflwyno defnydd o'r Ddafad Ddu fel arian lleol wrth symud ymlaen.</p> <p>Cytunwyd a chymeradwyo symud ymlaen gyda'r syniad.</p> <p>Pico Hydro</p> <p>Cyflwynodd LIRh adborth ar y camau sydd wedi eu cymryd hyd yma a'r camau sydd i ddilyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Galwad Agored wedi mynd allan i holl ysgolion cynradd Gwynedd (93 ohonynt mewn cyfanswm) • 3 ysgol gynradd oedd wedi ymateb - Llanystumdwy, Rhosgadfan a Bontnewydd. • Penodi ymgynghorydd i ymweld ac asesu • Astudiaeth ddesg map i adnabod safleoedd eraill • Astudiaeth Dichonolrwydd o'r safleoedd <p>LAG wedi cymeradwyo'r cam cyntaf.</p>	
--	---	--

	<p>Micro AD</p> <p>Cyflwynodd LIRh y syniad ac yn fras mae'r camau fydd yn cael eu dilyn isod a'r hyn sydd wedi ei gytuno yn yr Is-Grŵp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Treuliwr Anerobig - astudiaeth dichonoldeb ar gyfer adeiladu 'treuliwr sych' mewn safle o fewn Parc Eryri (yng Ngwynedd) • Prif nod – profi ymarferoldeb treuliwr anerobig bychain fel modd o reoli gwastraff • Is-grŵp ynni yn frwdfrydig dylai AGW ariannu astudiaeth dichonoldeb. 	
	Egwyl	
9. Diweddariad ar gyhoeddusrwydd		
	<p>Cyflwynodd Eleth adroddiad byr trwy ddangos sleidiau a fideos o gyhoeddusrwydd ar y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Byw a Bod Perfformio • Byw a Bod Digidol • Ymweliad y Gweinidog Julie James a phrosiect WiFi cymunedol Aberdaron. • Rhodd Eryri • Awyr Dywyll • Be Nesa Llŷn 	
10. Ceisiadau i'w Cymeradwyo		
10.1	<p><u>Cysawd Eryri</u></p> <p>Cyflwynodd DG y cais i'r aelodau ac esbonio mae'r bwriad ydyw creu Cysawd yr Haul ar draws Eryri yn dilyn y camau isod:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prosiect yn ail-greu Cysawd yr Haul ar draws y Parc Cenedlaethol trwy leoli planedau mewn busnesau e.e. caffis, siopau a bwytai. Lleoli'r 'Haul' ym Mlaenau Ffestiniog. 2. Bydd o leiaf 10 busnes yn elwa o'r cynllun yn uniongyrchol a'r sector breifat yn gyffredinol trwy godi proffil y dynodiad. 3. Bydd y cynllun yn rhoi cyfle i ymwelwyr ddysgu am y dynodiad mewn mannu annisgwyl ac annog iddynt fanteisio ar gyfleoedd eraill ynghlwm a statws Awyr Dywyll yn Eryri. 	

	<p>4. Bydd arlunwyr yn gweithio gyda phlant ysgol yn y mannau perthnasol i greu'r modelau, a thrwy hynny yn sbarduno diddordeb a chreu "Cenhadon y Cysawd" ifanc.</p> <p>5. Bydd galwad agored ar gyfer dewis pa fusnesau fydd yn cymryd rhan.</p> <p>Mae'r Parc yn cyfrannu £10,000 o arian cyfatebol i'r £10,000 fydd yn dod o LEADER. Yr Is-Grŵp Iaith ac Anstatudol yn cefnogi'r prosiect.</p> <p>Daeth cynnig gan yr aelodau bod technoleg ddigidol i ddangos ble yn union mae'r planedau ar unrhyw amser yn bwysig.</p> <p>Cymeradwyodd aelodau'r LAG y prosiect peilot Cysawd yr Haul ar gyfanswm o £10,000.</p>	
10.2	<p><u>Dewin Ynni</u></p> <p>Cyflwynodd LIRh y cais ac esbonio y bydd y prosiect yn ceisio dangos, profi neu ddilysu system gyfathrebu cost isel newydd a fydd yn darparu data cynhyrchu lleol amser real i gartrefi. Bydd yn gosod technoleg cyfathrebu ddigidol sy'n dangos cynhyrchu a defnydd trydan lleol mewn amser real. Bydd hyn yn helpu i newid ymddygiad o ran sut a phryd y mae trigolion yn defnyddio trydan a symud y galw i amser rhatach o'r dydd.</p> <p>Mae'r prosiect yn ceisio treialu dau ddull o leihau'r defnydd o drydan y cartref.</p> <p>Bydd yn gweithio hefo grwpiau tlodi tanwydd yn hytrach nag y grwpiau arferol.</p> <p>Dr Mary Gillie o Ynni Lleol sy'n cydweithio gydag Ynni Ogwen, sydd wedi arwain ar y gwaith ymchwil</p> <p>Bydd y prosiect yma yn cynorthwyo cais ehangach RCDF maes o law.</p> <p>Daeth cynnig gan yr aelodau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I beidio dyblygu offer sydd wedi ei brofi yn ddiffygiol a bod cyfathrebu yn cymryd lle er mwyn osgoi dyblygu gyda grwpiau/asiantaethau eraill. • Y dylid amodi fel rhan o'r cynllun y bydd yn rhoi cyfle i ddatblygu busnes lleol yn dilyn arbrofion o dechnoleg leol. • Dylid nodi fod pobol dlotach yn fwy tebygol o wyllo ei gwariant ac y dylid canolbwyntio ar y grŵp yma. 	

	<ul style="list-style-type: none"> Bod yr offer ddim yn rhy gymhleth i aelodau oedrannus, yn enwedig, gan mae'r grŵp yma fel arfer sydd yn disgyn i'r categori Tlodi Tanwydd. <p>Cymeradwyodd aelodau'r LAG y prosiect peilot ar gyfanswm o £13,000.</p>	
10.3	<p><u>Estyniad – Rhodd Eryri</u></p> <p>Esboniodd RH bod y Cynllun yn ymestyn yn organic a bod ceisiadau yn dod i law i ymuno gan fusnesau ar draws Gwynedd.</p> <p>Hyd yn hyn mae cynllun Rhodd Eryri wedi bod yn llwyddiannus ac mae hyn yn rhoi cyfle iddo ymestyn i ardaloedd eraill o Wynedd.</p> <p>Trafodwyd yn yr Is-Grŵp diweddaraf ar 6 Ebrill a chytunwyd y dylai AGW gadw perchnogaeth heibio'r cyfnod peilot. Yn ychwanegol dylid edrych i ymestyn yr ardal beilot i gynnwys De Eryri, Pen Llyn ac Eifionydd.</p> <p>Cytunwyd y dylai Arloesi wneud cais am £5000 ychwanegol tuag at Farchnata a Hyrwyddo yn yr ardaloedd yma.</p> <p>Cymeradwyodd aelodau'r LAG gwariant o £5,000 ychwanegol tuag at Farchnata a Hyrwyddo ardaloedd De Eryri, Pen Llŷn ac Eifionydd.</p>	
11. Adroddiadau Cloi		
<p>Esboniodd LIRh bod Asesu Allbynnau wedi cymryd lle a bod gwybodaeth wedi cael ei fewn-fwydo gyda thystiolaeth. Mae Adroddiadau Cloi ar bob prosiect sydd wedi darfod ar gael i unrhyw un ac y bydd y rhain yn cael eu gwneud yn gyhoeddus ar safle we Arloesi Gwynedd.</p> <p>Cafodd cynnig ei wneud i edrych ar safle â "Our Coastal Communities" gan fod hwn yn enghraifft ardderchog o sut i arddangos gwybodaeth.</p>		
Dyddiad Nesaf		
	Dyddiad cyfarfod nesaf 19 Gorffennaf 2017 am 13.00, Gwersyll Yr Urdd, Glan-llyn, Y Bala	